

Heldagsbevakningen 1 maj 1997

Jan-Erik Malmstigen

För 18:e året i rad genomfördes den 1 maj i år den traditionella heldagsbevakningen i kommunen. Fem lokaler var bemannade från kl 05.00 på morgonen. Tyvärr hade vi inte folk tillräckligt till förfogande varför Västvalla i år fick stryka på foten. Vädret var på morgonen mulet med en mätlig SV Vind och ca +6 grader. Det kramade dock upp efterhand med sol från en nästan klarblå himmel och +15 grader mitt på dagen. Sträck-rörelserna var obefintliga.

Totalt noterades under dagen 96 arter vilket kan jämföras med 104 arter såväl

1995 som 1996. En för heldagsobsen ny art kunde noteras, nämligen pilgrimsfalk vid Storåbadet vid 12-tiden i östra kanten av sjön Råsvalen. Därmed har 142 arter registrerats sedan starten.

Antalet iaktagna arter på de olika lokalerna var överlag lägre än de senaste årens resultat. Flest arter (65) sågs vid Hagaberg vilket kan jämföras med 73 arter 1996 och därefter kom Österhammarssjön med sina 58 arter (68 arter 1996).

Tabell. Bemannade lokaler 1997

Lokal	Antal arter	Nya arter	Mv	Tot år
Hagaberg, Frövi	65	Steglits, hämpling	117	56,3 18
Österhammarssjön	58	Havstrut	108	56,6 15
Sjömosjön	56	-	106	59,6 12
Näset, St Lindessjön	50	M. hackspett, gransångare	90	48,1 10
Storå/Råsvalen	54	bl.a Svarthakedopping, storskarv, pilgrimsfalk (Σ 11)	83	57,7 3
Summa	96		142	

Hagaberg (05.00-18.00)

Årets notering, 65 arter är tredje bästa noteringen genom åren. Två nya arter kunde registreras, steglits och hämpling. Därmed har totalt 117 arter noterats på denna lokal i samband med heldags-

obsen.

Rördrom saknades i år i protokollat efter att ha hörts de fyra senaste åren (1993-1996). Ett 100-tal sädgäss sträckte förbi i fyra flockar mellan kl. 10.30-11.00. Som mest iaktogs 8 skäggdoppingar. Antalet ändrar var lågt,

max 8 krickor, 10 gräsänder och 16 knipor. Bläsand och vigg saknades. Däremot sågs 3 salskrakar (3:e året) och 1 småskrake. Vattenrall hördes (senast 1992) och 16 tranor iaktogs vid 17-tiden. Bland vadarna kan nämnas 4 mindre strandpipare samt 1 storspov mot norr (5:e året). Saknades gjorde bl.a enkelbeckasin, gluttsnäppa och drillsnäppa. Inga svalor iaktogs, däremot en rastande gulärta på dammen (2:a året). Ingen rörsångare var på plats som den annars varit fyra gånger de senaste fem åren (jmf. Österhammarssjön). Hämplingen flög mot NV kl 8.50 och steglitsen iaktogs kl 16.45.

Observatörer: Jan-Erik Malmstigen, Tomas Haraldsson, Bo Dahlström samt Andreas Sandberg

Arter som endast iaktogs vid Hagaberg i samband med heldagsbevakningen: Ejder, St strandpipare, dvärgmåsa, kungsfiskare, ärtsångare, skägges och ortolansparv..

Österhammarssjön (05.00-18.00)

Årets notering på 68 arter är i nivå med medelsnittet, men samtidigt den näst lägsta noteringen under 90-talet. En ny art, havstrut, kunde registreras och totalsumman är därmed 108 arter på denna lokal.

För tredje året hördes rördrom. Fågeln sågs även stå i vasskanten. Antalet ändrar, såväl till antal som artmässigt, var som på övriga lokaler i år lågt. Såväl bläsand som vigg saknades. Däremot rastade en snatterand (hane) i sjön på fm (2:a året). Även vadarna lyste med sin frånvaro, av Tringavadarna iaktogs endast gluttsnäppa (3ex). En havstrut rastade 2 minuter på

morgonen för att därefter flyga mot söder. Brunhöksparet fanns på plats, honan med bomaterial och bytesöverlämning iaktogs. Bland övriga arter kan nämnas 2 mindre korsnäbbar (2:a året) samt 14 sträckande tranor kl 05.20. Arter som saknades förutom bläsand och vigg var bl.a trädpiplarka, järnsparv, stenskvätta, rörsångare (noterades 1993-1996) och hämpling.

Observatörer: Sven Larsson, Mattias Rudenvall, Pär Persson, Ulla Wallin, Inga-Britt Eriksson och Tommy Oscarsson.

Arter som endast iaktogs vid Österhammarssjön i samband med heldagsbevakningen: Svartsnäppa, ringtrast och sävsångare.

Sjömosjön (05.00-17.00)

Totalt iaktogs 56 arter. Ingen ny art noterades och totalsumman är därmed 106 sen starten.

På morgonen sträckte 22 sädgäss mot norr. Som på övriga lokaler var antalet ändrar lågt. Dock sågs 27 krickor stationärt. Överhuvud taget var aktiviteten låg hela dagen. Bland observationerna kan nämnas 12 stationära sångsvanar, 1 hona stenfalk (3:e året), 17 tranor kl 11.10, ljungpipare (40 ex mot N mitt på dagen) samt hämpling (3:e året).

Observatörer: Sven-Olof Eriksson, Björn Lindberg.

Arter som endast iaktogs vid Sjömosjön i samband med heldagsbevakningen: Järpe, tanduva, tofsmes och råka.

Näset, St Lindessjön (05.00 - 12.00)

Totalt iaktogs 50 arter. Två nya arter kunde registreras, nämligen mindre hackspett och gransångare, och totalsumman är därmed 90 arter på denna lokal. Vattenståndet i sjön var lågt och maden framför tornet därmed torrlagd.

Som mest noterades 3 par skäggdoppingar, 4 krickor, 4 vigg och 2 par sothöns. Även i år saknades rörhöna. Tyvärr är det bara att konstatera att den tidigare 1000-hövdade skrattnåskoloinin som redan ifjol var en spillra i år är ett minne blott. Endast 14 ex kunde räknas in. Bland övriga obsar kan nämnas duvhök (2:a året), brun kärrhök (2ex), tofsvipa (3 par), storspov (1 par, parning) samt domherre (3:e året). Bland arter som saknades hör rödbenan.

Observatör: Per-Martin Ramberg

Arter som endast iakttagits vid Näset/St Lindessjön i samband med heldagsbevakningen: Sjöorre, strandkata och rödspov.

Storåbadet, Råsvalen (05.00-12.00)

Tredje året på denna lokal. Totalt iaktogs 54 arter vilket kan jämföras med fjolårets 63. Elva nya arter noterades, däribland pilgrimsfalk som var ny art för hela heldagsobsen. Nya arter för lokalen var bl.a svarthakedopping, storskarv, mindre hackspett och gräsiska.

Endast 1 smålom och 3 storlomar rastade som mest i sjön. Svarthakedoppingen rastade i sjön hela passet. Vid 6-tiden sågs en storskarv flyga mot söder. Pilgrimsfalken som var en ungfågel sågs vid 12-tiden i östra kanten av sjön. Bland vadare kan nämnas 1 par mindre strandpipare på norra stranden, 2 tofsvipor i nordöstra viken (trolig häckning) tillsammans med 2 storspovar. Ett 50-tal skrattnåsar sågs i sjön. Mindre hackspett sågs och hördes trumma och ropa från och till hela passet. Enstaka gräsiskor hördes vid några tillfällen.

Saknades gjordes bl.a kricka, fiskgjuse och enkelbeckasin.

Observatör: Mats Andersson.

Arter som endast iakttagits vid Storåbadet i samband med heldagsbevakningen: Vitkindad gås, pilgrimsfalk och silltrut.

Ett stort tack till samliga observatörer för värdefulla insatser.

Fåglar längs polska stigar

Göran Andersson

Veckan efter midsommar var jag en kombination av rese- och vandringsledare samt naturguide i sydligaste Polen för en större grupp svenskar. Vi bodde i Zakopane och gjorde dagliga vandringar inom Tatrabergens nationalpark på gränsen till Slovakien.

Midsommardagen ägnades mest åt färgelskådning från buss under 85 mil, längs rutten Gdynia - Warszawa - Krakow - Zakopane. Vanligaste arter var råka, vit stork, brun kärrhök, ormråk och tornfalk. Sent på kvällen, intill hotellet, sjöng en sydlig näktergal.

Följande morgon väcktes man av sjungande svart rödstjärt och gulhämpling! Den förra arten kom att följa en i byggda trakter men även ovan trädgränsen i blockterräng. Gulhämplingar stötte man på här och där

i Zakopane.

Första dagen gjorde vi två kortare vandringar i barrskogar längs bäckarviner med försärlor som karaktärsart och ganska många brandkronade kungsfåglar. Ännu sjöng phylloscopusarterna grön-, gran- och lövsångare samt den vanligaste sylvian: svarthättan. Vid en rastplats uppträdde nötskrikor, nästan som lavskrikor. De kom fram på ett nyfikat sätt för att föse sig av ev. kvarlämnad mat - men där gjorde åtminstone vi dem besvikna!

Måndagen den 23 juni bjöd på den enda regnskuren. Den varade ovanligt länge, över en timme, med magnifikt åskväder över bland bergen. Bergsguiden, som man alltid skall ha med sig i större grupper, berättade att ett litet paraply är ett